

4.4 Rodukrudt i økologiske marker

PLANTEPRODUKTION 2004

Erfaringer med tidsel- bekæmpelse på Flakkebjerg

På Forskningscenter Flakkebjerg har man vist, at selv meget store kolonier af ager-tidsler kan bekæmpes indenfor en relativ kort tidshorisont, uden brug af herbicider.

FORSKER ENRICO GRAGLIA,
DANMARKS JORDBRUGSFORSKNING,
AFD. F. PLANTEBESKYTTELSE,
ENRICO.GRAGLIA@AGRSCI.DK

Der har i de seneste år været et stigende problem med ager-tidsler i de danske kornmarker, særligt i de økologiske sædskifter. Tidslens vækst-

form med særdeles kraftige underjordiske udløbere gør, at et enkelt individ på få år kan blive til en omfangrig og tabsvoldende koloni.

Projektet, der er udført i samarbejde med FØJO, har bevidst satset på bekæmpelsesstrategier, der kan anvendes indenfor økologisk jordbrug. I dette tilfælde forskellige mekaniske bekæmpelsesmetoder - alene eller i kombination med konkurrencestærke afgrøder. Bag valget af strategier ligger der to grundlæggende antagelser.

- 1) Gentagne afhugninger af tidsler henover vækstsæsonen (udført i en afgrødetype, der tåler en sådan behandling) vil kunne udsulte og svække tidslen i en sådan grad, at den i den efterfølgende sæson ikke vil være i stand til at konkurrere med en kornafgrøde.
- 2) Ved at indskyde en meget konkurrencestærk afgrøde i sædskiftet, vil man ligeledes kunne udsulte tidslerne og dermed opnå en tilsvarende effekt den efterfølgende vækstsæson.

I et af forsøgene blev der i 2001 udført gentagne afhugninger, ca. hver 14. dag i perioden medio april til medio juli i en kløvergræs mark. I 2002 blev der sået vårbyg på samme mark, og ved høst blev tidselbiomassen opgjort til 390 g per m² i parceller uden nogen behandling og til 90 g per m² i parceller, hvor der var udført afhugninger. Altså et fald på ca. 80% som følge af de gentagne afhugninger. Dette gav samtidig en udbyttestigning på ca. 50%.

I et andet forsøg blev der i stedet for afhugninger udført radrensninger med samme interval og i samme tidsrum. Behandlingerne blev udført i 2001 i en vårbyg mark sået med en rækkeafstand på 24 cm og med kløvergræs som efterafgrøde på halvdelen af arealet. I 2002 blev der sået vårbyg, og ved høst havde radrensningen det foregående år betydet en reduktion af tidselbiomassen på ca. 95% i de radrensede parceller i forhold til de ubehandlede parceller. Dette fald i mængden af tidsler påvirkede dog ikke udbyttet, hvilket formentlig skyldtes, at mængden af

tidsler i de ubehandlede parceller har ligget på et ikke-tabsgivende niveau.

Hvad enten der er tale om et akut problem med meget tætte tidselkolonier, der giver betydelige udbytte-reduktioner, eller der er tale om en præventiv indsats mod endnu ikke veletablerede kolonier, kan man indenfor en to-års periode opnå gode resultater ved at vælge en mekanisk bekæmpelse på det rigtige tidspunkt i sædskiftet. I flere tilfælde kunne der registreres en effekt, målt som en stigning i udbyttet og/eller en fald i tidselbestanden, ved at benytte konkurrencestærke efterafgrøder i sædskiftet.

Korndyrkning Frø- og raps-
dyrkning Planteværn Økologi Markteknik Svine/
plantebrug Landskab
og miljø Driftledelse Kartoffel-
dyrkning Plante og
næring Special-
sessioner